

PROIECT CODUL DE PROCEDURĂ DISCIPLINARĂ

CAPITOLUL I: Dispoziții generale

Art.1. Psihologul răspunde disciplinar pentru nerespectarea reglementărilor legale în vigoare referitoare la exercitarea profesiei, a Codului deontologic al profesiei de psiholog cu drept de liberă practică și a deciziilor obligatorii adoptate de forurile de conducere ale Colegiului Psihologilor din România, denumit în continuare Colegiu, precum și pentru orice faptă săvârșită în legătură cu exercitarea profesiei, care sunt de natură să prejudicieze onoarea și prestigiul acesteia.

CAPITOLUL II: Răspunderea disciplinară

Art. 2.

- (1) Încălcarea de către psiholog a normelor etice și profesionale instituite de Colegiu, constituie, după caz, abatere și angajează răspunderea sa disciplinară.
- (2) Răspunderea disciplinară a psihologului nu exclude răspunderea penală, civilă sau administrativă.

Art. 3.

- (1) Sancțiunile disciplinare care pot fi aplicate psihologilor sunt:
 - a) mustrare;
 - b) avertisment;
 - c) suspendarea temporară, pe un interval de 6-12 luni, a avizului de exercitare a profesiei;
 - d) retragerea definitivă a atestatului de liberă practică.
- (2) Complementar sancțiunilor prevăzute la alin. 1, Comisia de deontologie și disciplină poate stabili măsuri suplimentare pentru persoana sancționată (de exemplu participarea la cursuri de formare profesională, supervizarea practicii profesionale pentru o perioadă de 6 - 12 luni, interzicere emiterii unor acte profesionale pe o perioadă de 6 - 12 luni, ș.a.m.d.).
- (3) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. a) și b) se aplică de către Comisia de deontologie și disciplină, denumită în continuare Comisie, la propunerea comisiilor de specialitate ale Comitetului director.
- (4) Sancțiunile prevăzute la alin. (1) lit. c) și d) se aplică de către Comitetul director, la propunerea Comisiei de deontologie și disciplină. Analiza propunerii Comisiei de deontologie și disciplină se va face în prima ședință de lucru a Comitetului Director.
- (5) În cazul în care Comitetul director respinge sancțiunile propuse de către Comisia de deontologie și disciplină, acesta este obligat să specifice sancțiunea înlocuitoare.

Art. 4. Sancțiunile disciplinare se stabilesc și se aplică numai după parcurgerea procedurii cercetării disciplinare, garantându-se, astfel, atât dreptul beneficiarului serviciilor psihologice de a se apăra împotriva unor practici ilegale sau nedeontologice, cât și dreptul psihologului la o analiză specializată a actului profesional contestat de beneficiar.

CAPITOLUL III: Procedura cercetării disciplinare

Art. 5.

- (1) Cercetarea disciplinară reprezintă ansamblul măsurilor cu caracter procedural desfășurate în scopul stabilirii existenței sau inexistenței unei culpe deontologice, cu privire la aspectele care au fost sesizate sau despre care s-a luat la cunoștință în mod direct, la cauzele și împrejurările concrete în care acestea s-au produs.
- (2) Procedura cercetării disciplinare implică două etape distincte, etapa cercetării prealabile și etapa cercetării disciplinare.
- (3) Analizarea și, după caz, sancționarea unei fapte relevante din punct de vedere deontologic se realizează numai în urma parcurgerii procedurii disciplinare.
- (4) Procedura disciplinară, indiferent de stadiul acesteia, nu are caracter public..

Art. 6.

I. Cercetarea prealabilă:

- (1) Completarea în scris a plângerii, conform prevederilor art. 7 alin (4), reprezintă o condiție pentru demararea procedurii disciplinare, orice altă formă de plângere se consideră nulă de drept.
- (2) În cazuri motivate, răspunderea disciplinară poate fi activată și din oficiu, în baza rolului activ al Comisiei de deontologie și disciplină, denumită în continuare comisie, dacă a luat la cunoștință, în mod nemijlocit, despre săvârșirea unei abateri de către un psiholog potrivit legii. În decizia de autosesizare se vor menționa elementele care au stat la baza adoptării acestei decizii și se vor atașa, acolo unde este cazul, dovezile corespunzătoare.

Art. 7.

- (1) Plângerea formulată împotriva unui psiholog cu drept de liberă practică prin care sunt semnalate abateri deontologice se adresează exclusiv Comisiei de deontologie și disciplină.
- (2) Plângerea se depune în termen de maxim 6 luni de la momentul comiterii faptei sau de la momentul cunoașterii consecințelor prejudiciabile ale acesteia.
- (3) Plângerea se depune împreună cu celelalte documente doveditoare, după caz, la secretariatul tehnic al Comisiei, se transmite prin e-mail, pe adresa Comisiei sau se transmite prin poștă, cu confirmare de primire, pe adresa sediului central al Colegiului Psihologilor din România. Secretariatul tehnic o va înregistra la registratura Colegiului Psihologilor din România.
- (4) Plângerea poate sta la baza cercetării prealabile numai dacă conține datele de identificare ale psihologului reclamat (nume, prenume, telefon, adresă de e-mail), precum și datele complete și semnătura olografă ale reclamantului (nume, prenume/denumire instituție, domiciliu/adresă instituție, telefon, adresă de e-mail, obiectul plângerii, descrierea faptelor prin care s-au încălcat reglementări profesionale). În cazul plângerilor care vizează mai mulți psihologi, reclamantul trebuie să specifice, pentru fiecare psiholog în parte, situația care face obiectul plângerii.
- (5) Sesizările anonime nu se iau în considerare.
- (6) Sesizările colective, în care nu se nominalizează psihologii reclamați, nu se iau în considerare.

Art. 8.

- (1) După înregistrarea plângerii, aceasta este analizată în prima ședință de lucru a Comisiei. În urma analizei, Comisia dispune, după caz, respingerea plângerii ca nefondată sau declanșarea cercetării prealabile.
- (2) În urma analizei, Comisia poate decide să solicite psihologului reclamat să transmită un punct de vedere precum și documente profesionale doveditoare în apărarea sa. Documentele se depun, după caz, la secretariatul tehnic al Comisiei, care le va înregistra la registratura Colegiului Psihologilor din România

sau se transmit prin e-mail, pe adresa Comisiei. De asemenea, Comisia poate solicita reclamantului dovezi suplimentare privind aspectele sesizate.

(3) Refuzul psihologului de a transmite documentele solicitate la alin. 2) se consemnează în procesul verbal al ședinței Comisiei, procedura disciplinară fiind continuată de drept.

(4) Comisia va trimite comisiei/comisiilor de specialitate din cadrul Comitetului Director plângerea, punctul de vedere, precum și documentele profesionale transmise de psihologul reclamat, potrivit alin. 2).

(5) Comisia/comisiile de specialitate va/vor analiza documentele primite și va/vor formula, în scris, în termen de 15 zile calendaristice, opinia de specialitate a membrilor comisiei referitoare la posibile încălcări de standarde etice. În funcție de opinia formulată, comisia/comisiile de specialitate poate/pot constata sau nu încălcarea unor standarde etice și poate/pot propune, potrivit art. 55 din Legea 213/2004, aplicarea unei sancțiuni disciplinare.

(6) Opinia comisiei/comisiilor de specialitate se va atașa la dosarul cauzei.

Art. 9.

(1) Atunci când consideră necesar, Comisia poate desemna doi sau mai mulți raportori din domeniul de specializare în care psihologul cercetat deține atestat de liberă practică.

(2) Raportorii trebuie să se bucure de prestigiu, autoritate morală și profesională.

(3) Pentru aplicarea unitară a prevederilor privind procedura cercetării prealabile, Comisia asigură pregătirea raportorilor, în legătură cu obligațiile, sarcinile și responsabilitățile ce le revin.

(4) Raportorilor le este interzis să uzeze de amenințări, intimidări sau promisiuni, exercitate în scopul de a obține probe, dovezi, declarații ori de a influența rezultatul cercetării prealabile.

(5) Raportorii, în baza mandatului primit din partea Comisiei de deontologie și disciplină, efectuează investigații și, în termen de cel mult 21 zile lucrătoare de la data numirii, întocmește un referat al cazului.

(5) Raportorii au obligația de a asigura confidențialitatea datelor și informațiilor pe care le administrează pe parcursul efectuării cercetării prealabile. În acest sens, raportul privind cercetarea va fi însoțit de o declarație de confidențialitate a celui care a efectuat cercetarea, în ceea ce privește accesul la datele personale ale psihologului reclamat, acestea fiind procesate doar pentru soluționarea cauzei și în niciun alt scop, nu vor fi divulgate sau diseminate, nu vor fi transferate către terți, nu vor face obiectul unei cercetări ulterioare, cu excepția îndeplinirii unei obligații legale sau realizării unui interes legitim. Documentele rezultate în urma investigațiilor vor fi predate și incluse la dosarul cauzei.

(6) Pentru îndeplinirea mandatului acordat de către Comisia de deontologie și disciplină, raportorii au dreptul la o indemnizație, care va fi stabilită prin hotărâre a Comitetului director și la decontarea cheltuielilor de deplasare.

(7) Raportorii au obligația de a aduce la cunoștința Comisiei, de îndată ce au fost mandatați, eventualele situații de incompatibilitate și conflict de interese în exercitarea atribuțiilor lor.

Art. 10. Pentru lămurirea tuturor aspectelor sesizate în cadrul plângerilor, Comisia poate solicita și punctul de vedere al unor specialiști/experti care va avea forța probantă a oricărei alte probe din dosarul cauzei.

Art. 11.

- (1) Pe tot parcursul cercetării prealabile, psihologul reclamat are dreptul să formuleze cereri, note explicative, să propună administrarea unor noi dovezi sau documente în apărarea sa, care trebuie verificate și incluse în dosarul cauzei.
- (2) Dosarul cauzei poate cuprinde:
 - a) plângerea sau actul de autosesizare al Comisiei, înregistrat la registratura Colegiului;
 - b) punctul de vedere al psihologului reclamat;
 - c) acte sau documente probatorii depuse de părțile implicate;
 - d) opinia comisiei de specialitate;
 - d) referatul întocmit de psihologii desemnați ca raportori (după caz);
 - f) declarații ale persoanelor care au cunoștință despre fapte sau documente în legătură cu abaterea pentru care psihologul în cauză este cercetat;
 - g) acte sau documente solicitate de Comisie, relevante pentru soluționarea cauzei.
- (3) Pe tot parcursul derulării procedurii cercetării disciplinare, psihologul cercetat are dreptul să consulte dosarul disciplinar.
- (4) Dosarul cauzei se păstrează în arhiva Colegiului.

Art. 12.

II. CERCETAREA DISCIPLINARĂ:

- (1) După parcurgerea etapelor anterioare, Comisia analizează toate documentele primite din etapa cercetării prealabile și stabilește necesitatea începerii sau neînceperii cercetării disciplinare, după caz.
- (2) Neînceperea cercetării disciplinare atrage în mod automat încheierea procedurii disciplinare și închiderea dosarului. Neînceperea cercetării disciplinare constituie un mijloc de soluționare a plângerii și se motivează obligatoriu în cadrul procesului verbal al ședinței.
- (3) Decizia de neîncepere a cercetării disciplinare va fi comunicată tuturor părților implicate de către secretariatul tehnic al Comisiei.

Art. 13.

- (1) În cazul demarării cercetării disciplinare, comisia convoacă părțile, petentul și psihologul reclamat, în prima sa ședință de lucru, după caz.
- (2) Părțile au dreptul și obligația să participe la cercetarea disciplinară a cazului, fiind convocate separat, prin înștiințare scrisă, expediată pe adresa comunicată de aceștia Colegiului.
- (3) În cazuri excepționale și pentru motive bine întemeiate, comunicate în scris comisiei, de natură a împiedica psihologul reclamat să dea curs convocării (de exemplu, spitalizare, deces în familie, forță majoră, cercetare penală, etc.) absența se consideră justificată, iar analiza cauzei se poate amâna la o ședință ulterioară.
- (4) În caz de absență nejustificată, analiza cauzei se va realiza în lipsa psihologului reclamat, specificându-se această situație în procesul-verbal al ședinței.
- (5) În cadrul ședinței de convocare, membrii Comisiei vor pune întrebări părților implicate cu scopul de a clarifica aspectele sesizate și documentele probatorii primite.

CAPITOLUL IV: Judecarea abaterilor disciplinare

Art. 14.

- (1) Judecarea abaterilor are la bază următoarele principii:
 - a) *prezumția de nevinovăție*:

- cercetarea și analiza oricărei sesizări se vor face respectând prezumția de nevinovăție a psihologului reclamat. Nevinovăția acestuia și buna - credință se prezumă până la proba contrarie.
- membrii Comisiei de deontologie și disciplină vor acționa cu tact și moderație, fără a se antepunța sau a emite opinii personale în niciun mod și în niciun sens pe timpul soluționării plângerii.
 - b) *garantarea dreptului la apărare*: se recunoaște dreptul psihologului de a fi audiat, de a prezenta dovezi în apărarea sa și de a fi asistat;
- c) *celeritatea procedurii*:
 - presupune obligația Comisiei/Comitetului director al Colegiului de a proceda fără întârziere la soluționarea cauzei, cu respectarea drepturilor persoanelor implicate și a regulilor prevăzute de reglementările în vigoare;
- d) *proporționalitatea*: presupune asigurarea unui raport corect între gravitatea abaterii, circumstanțele săvârșirii acesteia și sancțiunea disciplinară propusă;
- e) *unicitatea sancțiunii*: pentru o abatere nu se poate aplica decât o singură sancțiune;
- f) *imparțialitatea*: membrii comisiei și/sau raportorii își desfășoară întreaga activitate în condiții de imparțialitate;
- g) *respectarea secretului profesional, al confidențialității procedurii disciplinare și al protecției datelor cu caracter personal*: pe tot parcursul procedurii disciplinare, persoanele cu atribuții profesionale în legătură cu această procedură au obligația de a păstra confidențialitatea sau secretul datelor și actelor de care iau la cunoștință cu ocazia îndeplinirii atribuțiilor lor, garantând totodată dreptul la viața privată al persoanelor implicate în această procedură.

Art. 15.

- (1) Judecarea abaterilor are loc în termen de cel mult 30 zile calendaristice de la data finalizării dosarului cauzei, în ședință de lucru, în prezența majorității simple a membrilor Comisiei.
- (2) Sub sancțiunea nulității absolute, lucrările fiecărei ședințe se consemnează într-un proces-verbal semnat de către membrii Comisiei prezenți la lucrări, potrivit alin. (1).

Art. 16.

- (1) În raport cu răspunderea disciplinară a psihologului reclamat și cu gravitatea faptei sesizate, Comisia poate hotărî:
 - a) nesancționarea psihologului reclamat și închiderea dosarului;
 - b) sancționarea psihologului reclamat potrivit dispozițiilor art. 54 alin (1) lit. a) – b) din lege;
 - c) înaintarea către Comitetul Director al Colegiului a propunerii de sancționare a psihologului potrivit dispozițiilor art. 54 alin (1) lit. c) – d) din lege.

CAPITOLUL V: Aplicarea sancțiunilor disciplinare

Art. 17. Sancțiunea disciplinară se aplică în maximum 30 de zile lucrătoare de la judecarea abaterii.

Art. 18.

- (1) Sancțiunile disciplinare se aplică luând în considerare următoarele elemente:
 - a) caracterul și gravitatea abaterii;
 - b) activitatea desfășurată anterior de psihologul reclamat;
 - c) împrejurările în care abaterea a fost săvârșită;
 - d) cauzele și consecințele acesteia;

- e) gradul de vinovăție;
 - f) conduita psihologului pe perioada cercetării prealabile și disciplinare.
- (2) Repetarea abaterilor disciplinare constituie o circumstanță agravantă și va fi luată în considerare în aplicarea sancțiunii.

Art. 19.

- (1) Actul administrativ de sancționare a psihologului este emis de Comisia de deontologie și disciplină sau Comitetul Director în funcție de sancțiunea stabilită.
- (2) Actul administrativ de sancționare prevăzut la alin. (1) cuprinde în mod obligatoriu:
- a) menționarea faptei care constituie abatere deontologică;
 - b) precizarea prevederilor care au fost încălcate de către psiholog;
 - c) temeiul legal în baza căruia sancțiunea disciplinară se aplică;
 - d) eventualele măsuri complementare;
 - e) termenul de contestare.
- f) indicarea forurilor de conducere ale Colegiului la care poate fi contestat actul administrativ prin care s-a dispus sancțiunea disciplinară.
- (3) Decizia Comisiei privind sancționarea psihologului reclamat se comunică tuturor părților implicate.
- (4) Evidența sancțiunilor și comunicarea acestora tuturor părților implicate este responsabilitatea secretariatului tehnic al Comisiei.

CAPITOLUL VI: Punerea în aplicare a sancțiunilor

Art. 20.

- (1) Sancțiunea administrativă prevăzută la art. 18 lit b) din lege se aplică automat, prin efectul direct al legii, fără nicio formalitate prealabilă.
- (2) Sancțiunile prevăzute la art. 3 se comunică în termen de 10 zile psihologului reclamat, părților aflate în litigiu, inspectoratului teritorial de muncă, precum și instituției sau entității cu care psihologul sancționat a încheiat contractul de muncă.
- (3) Sancțiunile prevăzute la art. 3 lit. c) și d) se fac publice pe site-ul Colegiului Psihologilor din România.
- (4) Sancțiunea prevăzută la art. 3 lit. c) vizează exercitarea drepturilor și obligațiilor profesionale de către psihologi, acestea neputând afecta funcționarea formelor independente de exercitare a profesiei, în cazul în care serviciile psihologice sunt furnizate de către alți psihologi.
- (5) Aplicarea sancțiunii prevăzute la art. 3 lit. d) atrage radierea automată a psihologului sancționat din Registrul unic al psihologilor cu drept de liberă practică din România și a formei de exercitare a profesiei de psiholog aparținând psihologului sancționat.

CAPITOLUL VII: Contestația

Art. 21.

- (1) Decizia Comisiei de deontologie și disciplină poate fi contestată, prin cerere scrisă, adresată, după caz, Comitetului director sau Consiliului Colegiului, în termen de 10 zile lucrătoare de la data comunicării. Contestațiile depuse împotriva sancțiunilor prevăzute la art. 3 alin (1) lit. a) și b) se adresează Comitetului director, iar cele împotriva sancțiunilor prevăzute la art. 3 alin. (1) lit. c) și d) se adresează Consiliului Colegiului.
- (2) Contestația va fi înregistrată și trimisă împreună cu dosarul cauzei către Președintele Colegiului și secretariatul Comitetului Director pentru a fi introdusă pe ordinea de zi a primei ședințe de lucru a celor două foruri de conducere.

(2) În situația în care părțile nu depun contestație în termenul prevăzut la alin. (1), actul administrativ de sancționare produce efecte la expirarea termenului de contestare.

Art. 22.

(1) Forurile prevăzute la art. 21, alin (1) se pronunță, prin decizie motivată, asupra contestației la prima ședință a respectivului for.

(2) Prin decizia motivată se poate dispune, după caz:

- a) respingerea contestației și menținerea sancțiunii aplicate;
- b) admiterea contestației și aplicarea unei sancțiuni mai ușoare;
- c) admiterea contestației și anularea deciziei de sancționare.

(3) Hotărârea adoptată de către Comitetul director sau Consiliul Colegiului, după caz, pentru soluționarea contestației este definitivă și se comunică tuturor părților implicate.

Art. 23.

(1) Sancțiunile disciplinare aplicate se radiază, de drept, după cum urmează:

a) în termen de 6 luni de la aplicare, sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. a) și b);

b) în termen de un an de la expirarea termenului pentru care a fost aplicată sancțiunea disciplinară prevăzută la art. 3 alin. (1) lit. c).

(2) Orice altă abatere săvârșită până la radierea sancțiunii constituie circumstanță agravantă care va fi avută în vedere în analiza noii abateri.

(3) În cazul în care Comisia a stabilit măsuri complementare, radierea sancțiunii se va realiza, la termenul prevăzut, după ce psihologul sancționat face dovada respectării acestora.

(4) Până la radierea sancțiunilor disciplinare psihologul sancționat nu poate trece la o treaptă superioară de atestare și nu poate candida pentru obținerea unui mandat în forurile de conducere ale Colegiului Psihologilor din România.

(5) Perioada suspendării dreptului de liberă practică nu se consideră vechime în exercitarea profesiei.

CAPITOLUL IX: Medierea litigiilor

Art. 24. Comisia mediază litigiile dintre psihologii cu drept de liberă practică, dintre aceștia și beneficiarii serviciilor psihologice, precum și dintre psihologi și angajatorii acestora, privind exercitarea profesiei de psiholog cu drept de liberă practică, conform reglementărilor Colegiului.

Art. 25.

(1) Psihologii au obligația ca, atunci când se găsesc într-o situație de litigiu legată de exercitarea profesiei cu alt membru al Colegiului, înainte de a apela la instanțele de judecată, la mijloacele mass-media sau la intervenția altor autorități competente, să se adreseze Comisiei de deontologie și disciplină.

(2) Comisia va convoca părțile în litigiu și pe baza probelor administrate de către părți și a acelor pe care, considerându-le necesare le solicită, va încerca soluționarea pe cale amiabilă a conflictului.

CAPITOLUL X: Sprijin administrativ al comisiei

Art. 26.

(1) În activitatea sa, Comisia este sprijinită de un secretar tehnic, angajat în structura de suport a Colegiului. Acesta asigură suport administrativ și îndeplinește sarcinile stabilite de Comisie în vederea soluționării cauzelor și comunicării deciziilor.

Art. 27. Comisia de deontologie și disciplină poate solicita în îndeplinirea atribuțiilor specifice suport juridic.

CAPITOLUL XI: Incompatibilități

Art. 28. Membrul Comisiei care este soț, rudă sau afin până la gradul al patrulea inclusiv, partener de viață, fost sot, asociat, colaborator sau salariat al psihologului cercetat nu poate participa în nicio etapă a procedurii cercetării disciplinare a acestuia.

CAPITOLUL XII: Dispoziții finale

Art. 29. Prezentul Cod de procedură disciplinară intră în vigoare după aprobarea lui de către Convenția Națională a Colegiului Psihologilor din România.

Prezentul document a fost aprobat în această formă în ședința Consiliului Colegiului Psihologilor din România din data de2018.